

PARAULA I VIDA

Sentit de la *dedicació* d'un temple

El proper 7 de novembre, el Sant Pare presidirà la cerimònia de la dedicació del temple de la Sagrada Família. El nom exacte que li donen els llibres litúrgics és el de *dedicar*, és a dir, destinar a Déu una església. També es va fer servir el nom de *consagrar*, encara que el més adient és el primer d'aquests dos termes.

Quin sentit té la *dedicació* d'un edifici material a Déu? L'edifici material neix d'una necessitat pràctica. La comunitat cristiana, per poder-se reunir en assemblea litúrgica, busca un terreny i hi edifica una casa; de fet serà una *casa de l'Església* —que abreujant en diem *església*—, una casa on es reunirà la comunitat per lloar Déu i celebrar els misteris de la fe, proclamar la Paraula de Déu, celebrar els sacraments i viure els serveis a la comunitat i a tots els homes i les dones que s'hi acostin, especialment el servei de la caritat.

El majestuós presbiteri del temple de la Sagrada Família.
Foto: Roser Vilallonga, *La Vanguardia*

Quan s'acaba la construcció, aquella església es *dedica* a Déu nostre Senyor i se li fa ofrena d'aquella obra feta per mans d'homes, tot demanant-li que la seva presència ompli aquell espai, que ha començat així a ser un espai separat del *profà* per

esdevenir un espai *sagrat* on Déu es pugui trobar amb els homes i sigui, també, imatge del temple espiritual fet de pedres vives, obra de Déu, on habita l'Esperit Sant.

Un cop *dedicat* a Déu aquell edifici ja no se li pot fer servir per a qual-sevol activitat, sinó que, en principi, ha de servir només per a allò que el defineix: la seva santedat i el testimoni que dona, amb la seva visibilitat, de la presència cristiana enmig d'aquest món.

El Ritual de la Dedicació expressa ben clarament la destinació d'aquest espai: «És l'edifici en el qual es congrega la comunitat cristiana per escoltar la Paraula de Déu, pregar comunitàriament, rebre els sacraments i celebrar l'Eucaristia». La pregària de la Dedicació —que pronunciarà el Sant Pare— demana que aquell sigui un lloc on els pobres trobin misericòrdia i solidaritat envers les seves necessitats. La dimensió de la caritat no pot restar absent de cap *casa de l'Església*.

El sentit de la *dedicació* ha tingut compliment en el passat i d'una manera ben significativa. El Temple de la Sagrada Família nasqué de la iniciativa d'uns laics, Josep Maria Bocabella i els membres de l'Associació de Devots de Sant Josep, que van cercar un espai en el que aleshores era un barri allunyat del centre de la ciutat, anomenat *el Poblet*. Amb almoines van comprar el terreny i van iniciar les obres, confiats en la Providència de Déu i en la generositat dels fidels.

Aquests promotors —entre els quals també hi hagué el pare Josep M. Rodríguez, mercedari i general de l'orde, i sant Josep Manyanet, fundador dels Fills de la Sagrada Família— tenien molt clar que feien una obra en honor de Déu i al servei de l'Església i també al servei dels pobres i de les necessitats de l'entorn en què es construïa. Quan Gaudí agafà aquell projecte i li donà la genialitat que avui admirem, no dubtà a dir que volia fer «una catedral dels pobres» i també projectà unes escoles —que afortunadament es conserven—, per unir al servei social el servei a la cultura.

Per això, conscient d'aquesta història, el Sant Pare ha volgut visitar aquell dia a la tarda, abans de tornar a Roma, una obra social de la nostra diòcesi dedicada a les persones que necessiten una educació especial: l'Obra del Nen Déu, la seu de la qual visitarà. Aquest acte no es alià a la *dedicació* del temple sinó que en concreta tot el sentit.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Reunió del Centre Internacional del Diaconat

Del 13 al 16 del passat setembre es varen reunir al Monestir de Sant Pere de les Puel·les, de Barcelona, els delegats del Centre Internacional del Diaconat (CID), fundat a Roma l'any 1965, poc després de la restauració del diaconat com a grau permanent del ministeri ordenat per part del Concili Vaticà II. El CID té uns 800 membres arreu del món, els quals, reunits en assemblea, escullen cada quatre anys els 15 delegats que els representen. La reunió dels delegats a Barcelona ha estat fruit d'una invitació del cardenal arquebisbe al CID, que actualment té la seu a la diòcesi de Rottenburg-Stuttgart. El cardenal Martínez Sistach presidí les Vespres i l'Eucaristia al monestir de les Benetes el 14 de setembre i va mantenir un diàleg amb els diaques presents i amb les seves esposes. Organitzà la trobada la delegada Montserrat Martínez, esposa del diaca Aureli Ortín.

Diada del DOMUND 2010

Dia del Domund, dia de la propagació de la fe, dia especial en tot el món perquè ressoni a les nostres oïdes el clam de Jesús: «Aneu per tot el món i prediqueu la Bona Nova...»

Enguany se'ns presenta aquesta diada amb el lema «Voldríem veure Jesús». Uns grecs, ens diu l'Evangeli, es van acostar a Joan i li van dir: «Voldríem veure Jesús!»

Voldríem veure Jesús és el clam també en la nostra societat. Uns, perquè el coneixen i volen descobrir-lo més, i d'altres, una immensa majoria, perquè sense adonar-se'n, sense pronunciar-ho, ho estan dient quan cerquen asseure i omplir el seu cor buit i desconcertat.

I qui rep aquest clam?... Qui ha de donar-hi resposta?... Qui ha de dir al món:

«Aquí teniu Jesús!»?... Nosaltres, els que ens diem amics i seguidors de Jesús!... Nosaltres, els que diem que el coneixem, creiem en Ell i l'estimem, no podem restar-hi sords. Per tant, per mostrar Jesús al món, per respondre al clam de «voldríem veure Jesús», hem de ser un nou Jesús, hem d'encarnar en la nostra vida el comportament i l'obrar de Jesús, perquè tothom entén la vida i perquè tothom vol viure.

Jesús no predicava sols una doctrina redemptora i alliberadora, sinó que amb la seva vida expressa un comportament nou, un tracte nou dels uns als altres, que fa possible la reconciliació i la pau,

que és el que més necessitava i necessita el món.

Jesús exemplificava amb la seva persona el que anunciava. Mostrar Jesús, doncs, és exemplificar amb la nostra persona el que Ell predicava i segueix predicant, a través de la seva Paraula i a través nostre.

El cristià, amb l'ajut de la Paraula, ha de veure el món amb els ulls de Déu i fer-lo present com a Déu, per mitjà de l'amor, ja que Ell n'és l'essència plena.

L'estimació ha de ser per a tothom: proper o llunyà, blanc o negre, llest i no tan llest, ric i pobre, discapacitat, infant, jove, vell, nadiu, immigrant...

La diada del Domund ens ofereix l'oportunitat de fer-ho amb els nostres germans, els missioners, que s'esforcen, amb la seva vida i testimoni, a dir: «Mireu Jesús!».

Que no els manqui, enguany i sempre, la nostra pregària i la nostra almoina, tan necessàries per no defallar i poder anar millorant cada dia la situació precària de molta gent, obrint nous camins a l'esperança.

Que bonic seria que els missioners, en veure la nostra resposta, poguessin dir a les comunitats de les seves missions: «Mireu com s'estimen els nostres germans. Mireu també com ens estimen... Per això: Mireu Jesús!»

Delegats de Missions de Catalunya, Balears i Andorra

ANY MARAGALL

▶ Allà, a la Sagrada Família, hi passen coses admirables. Al redós d'aquelles pedres ja miraculoses, s'hi congria un món nou: el món de la pau. [...] Sembla que aquells murs, en compte de cloure's, s'hagin anat estenen, estenen com un obrir de braços interminable, a llevant, a ponent, a la ciutat, als pobles, al mar, a les muntanyes, amb un anhel d'amor sens fi.

▶ Allà, en la Sagrada Família, pasan cosas admirables. En torno a aquellas piedras ya milagrosas se forma un mundo nuevo: el mundo de la paz. [...] Parece que aquellos muros, en lugar de cerrarse, tengan que irse extendiendo, extendiendo como un abrirse de brazos interminable, a levante, a poniente, a la ciudad, a los pueblos, al mar, a las montañas, con un anhelo de amor sin fin.

(«A la Sagrada Família». *Il·lustració Catalana*, Barcelona, 15/1/1905)

DIUMENGE XXIX DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 17,8-13)

En aquells dies, els amalequites anaren a Rafidim per atacar el poble d'Israel. Moisès digué a Josuè: «Recluta homes de guerra i demà al matí surt a combatre contra els amalequites. Jo m'estaré dret dalt el turó amb la vara de Déu a la mà». Josuè complí les ordres de Moisès i començà la batalla contra els amalequites. Moisès, Aharon i Hur pujaren dalt el turó. Mentre Moisès mantenia les mans alçades, guanyava Israel, però quan abaixava les mans per reposar, guanyaven els amalequites. A la fi les mans ja li pesaven massa per poder mantenir-les alçades. Llavors li acostaren una pedra, s'hi assegú, i Aharon i Hur, un a cada banda, li aguantaven les mans. Així pogué mantenir les mans immòbils fins a la posta del sol, i Josuè derrotà els amalequites i abaté els seus homes amb l'espasa.

▶ Salm responsorial (120)

R. *L'ajuda em vindrà del Senyor, que ha fet el cel i la terra.*

Alço els ulls a les muntanyes: / d'on em vindrà l'ajuda? / L'ajuda em vindrà del Senyor, / del Senyor que ha fet cel i terra. R.

Que no deixi relliscar el teu peu, / ni s'adormi el qui et guarda. / El guardià d'Israel mai no s'adorm, / sempre vigila. R.

És el Senyor qui et guarda, el Senyor t'empara / al teu costat mateix. / De dia el sol no et farà mal, / ni la lluna de nit. R.

El Senyor et guarda en tota desgràcia, / et guarda la vida. / El Senyor guarda tots els teus passos / ara i per tots els segles. R.

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu (2Tm 3,14-4,2)

Estimat, persevera en la doctrina que has après i has acceptat amb tota confiança, recordant qui són, els qui te l'han ensenyada; des de menut coneixes les Sagrades Escripcions que tenen el poder de donar-te la saviesa que duu a la salvació a través de la fe en Jesucrist. Tota l'Escriptura és inspirada per Déu i és útil per a ensenyar, convèncer, corregir i educar en el bé, perquè l'home de Déu sigui madur, sempre a punt per a tota obra bona.

Davant de Déu i de Jesucrist, que ha de judicar els vius i els morts, i pensant en la seva manifestació i en el seu Regne, t'adverteixo formalment que proclamis la paraula de l'Evangeli: insisteix en tot moment, tant si és oportú com si no ho és, mira de convèncer la gent, reprèn, anima'ls, esperant amb tota paciència, com un mestre que sap ensenyar.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 18,1-8)

En aquell temps, Jesús deia als deixebles aquesta paràbola, per ensenyar que hem de pregar sempre, sense perdre mai l'esperança: «En una ciutat hi havia un jutge que desconeixia tot temor de Déu i tota consideració als homes. A la mateixa ciutat hi havia una viuda que l'anava a trobar sovint i li deia: «Feu-me justícia contra aquest home que pledeja contra mi». El jutge durant molts dies no n'hi feia cas, però a la fi pensà: «A mi no em diu res el temor de Déu ni la consideració als homes, però aquesta viuda és tan pesada que li hauré de fer justícia; si no, anirà venint aquí fins que no podré aguantar més».»

I el Senyor digué: «Fixeu-vos què diu aquest jutge sense entranyes. ¿I vosaltres creieu que Déu, ni que esperi pacientment, no farà justícia als seus elegits que li reclamen de nit i de dia? Us asseguro que els farà justícia molt aviat. Però quan el Fill de l'home vindrà, ¿creieu que trobarà fe a la terra?»

▶ Lectura del libro del Éxodo (Ex 17,8-13)

En aquellos días, Amalec vino y atacó a los israelitas en Rafidín. Moisés dijo a Josué: «Escoge unos cuantos hombres, haz una salida y ataca a Amalec. Mañana yo estaré en pie en la cima del monte, con el bastón maravilloso de Dios en la mano.» Hizo Josué lo que le decía Moisés, y atacó a Amalec; mientras Moisés, Aarón y Jur subían a la cima del monte.

Mientras Moisés tenía en alto la mano, vencía Israel; mientras la tenía baja, vencía Amalec. Y, como le pesaban las manos, sus compañeros cogieron una piedra y se la pusieron debajo, para que se sentase; Aarón y Jur le sostenían los brazos, uno a cada lado. Así sostuvo en alto las manos hasta la puesta del sol. Josué derrotó a Amalec y a su tropa, a filo de espada.

▶ Salmo responsorial (120)

R. *El auxilio me viene del Señor, que hizo el cielo y la tierra.*

Levanto mis ojos a los montes: / ¿de dónde me vendrá el auxilio? / El auxilio me viene del Señor, / que hizo el cielo y la tierra. R.

No permitirá que resbale tu pie, / tu guardián no duerme; / no duerme ni reposa / el guardián de Israel. R.

El Señor te guarda a su sombra, / está a tu derecha; / de día el sol no te hará daño, / ni la luna de noche. R.

El Señor te guarda de todo mal, / él guarda tu alma; / el Señor guarda tus entradas y salidas, / ahora y por siempre. R.

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a Timoteo (2Tm 3,14-4,2)

Querido hermano: Permanece en lo que has aprendido y se te ha confiado, sabiendo de quién lo aprendiste y que desde niño conoces la Sagrada Escritura; ella puede darte la sabiduría que, por la fe en Cristo Jesús, conduce a la salvación. Toda Escritura inspirada por Dios es también útil para enseñar, para reprender, para corregir, para educar en la virtud; así el hombre de Dios estará perfectamente equipado para toda obra buena.

Ante Dios y ante Cristo Jesús, que ha de juzgar a vivos y muertos, te conjuuro por su venida en majestad: proclama la palabra, insiste a tiempo y a destiempo, reprende, reprocha, exhorta, con toda paciencia y deseo de instruir.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 18,1-8)

En aquel tiempo, Jesús, para explicar a sus discípulos cómo tenían que orar siempre sin desanimarse, les propuso esta parábola: «Había un juez en una ciudad que ni temía a Dios ni le importaban los hombres. En la misma ciudad había una viuda que solía ir a decirle: «Hazme justicia frente a mi adversario.» Por algún tiempo se negó, pero después se dijo: «Aunque ni temo a Dios ni me importan los hombres, como esta viuda me está fastidiando, le haré justicia, no vaya a acabar pegándome en la cara».»

Y el Señor añadió: «Fijaos en lo que dice el juez injusto; pues Dios, ¿no hará justicia a sus elegidos que le gritan día y noche?; ¿o les dará largas?»

Os digo que les hará justicia sin tardar. Pero, cuando venga el Hijo del hombre, ¿encontrará esta fe en la tierra?»

Crist Pantocrator.
Icona de Bulgària, segle XIX

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 1a setm.): 2Tm 4,10-17b / SI 144 / Lc 10,1-9 ■ **dimarts**: Ef 2,12-22 / SI 84 / Lc 12,35-38 ■ **dimercres**: Ef 3,2-12 / SI: Is 12,2-3.4bcd.5-6 / Lc 12,39-48 ■ **dijous**: Ef 3,14-21 / SI 32 / Lc 12,49-53 ■ **divendres**: Ef 4,1-6 / SI 23 / Lc 12,54-59 ■ **dissabte** (□ Urgell): Ef 4,7-16 / SI 121 / Lc 13,1-9 ■ **diumenge** vinent, XXX durant l'any (lit. hores: 2a setm.): Sir 35,15b-17.20-22a / SI 33 / 2Tm 4,6-8.16-18 / Lc 18,9-14.

Les lectures bíbliques d'aquest diumenge són una catequesi sobre la pregària, un tema característic de la teologia llucana. En la lectura del llibre de l'Èxode, Moisès, l'intercessor del poble per excel·lència, és presentat com un model de pregària perseverant. La paràbola de Lluç reprèn la imatge de l'orant, tot insistint en dos aspectes particulars d'aquell diàleg entre l'ésser humà i Déu que és la pregària: la perseverança i la certesa d'ésser escoltat.

La qualitat fonamental de la viuda és la seva constància infrangible davant el silenci, la indiferència i l'hostilitat del jutge. La pregària és una aventura misteriosa que sovint pren

la forma d'una lluita, d'un combat extrem i misteriós amb l'infinít, com diu Mons. Ravasi. Malgrat l'aridesa d'aquests moments, quan semblen inútils tots els nostres esforços, cal mantenir el diàleg amorós amb Déu. La viuda insisteix perquè està convençuda que, tard o d'hora, la seva súplica serà escoltada. I així fou. Després de molts dies, el jutge decidí fer-li justícia només per treure-se-la del damunt.

Jesús mateix fa l'aplicació de la paràbola utilitzant un argument a fortiori: si un jutge corromput i injust és capaç de cedir davant la constància d'una pobre viuda, quant més escoltarà Déu les súplices dels seus esco-

llits! Quan Lluç escrigué aquestes paraules, alguns cristians s'impacientaven perquè, malgrat les seves pregàries, el Regne de Déu no arribava.

La reflexió final, formulada com una pregunta però amb to d'avís, ens convida a un examen de consciència: som capaços de ser fidels i perseverants en la pregària? Preguem només en moments de greu dificultat o màxima alegria? Preguem esporàdicament, només quan en tenim ganes o ens sentim inspirats? Ens posem neguitosos si no rebem una resposta immediata? Tenim la impressió de perdre el temps davant del silenci de Déu?

Dra. Núria Caldach-Benages

COMENTARI

El jutge i la viuda

DIÀLEGS SOBRE LA FE

La fe dóna sentit a la vida

Oriol: —Es diu que els pares no hauríeu de parlar-nos de Déu als fills, ni d'iniciar-nos en la fe, que de grans hem d'escollir la religió que vulguem.

Gràcia: —Això és cert, però no del tot. Els pares volem el millor per vosaltres. Us donem el millor que humanament tenim. Per això us donem la millor alimentació que podem, us acostem als millors mestres i us ensenyem allò que creiem que us serà indispensable per viure. La fe és un tresor molt valuós. Seria injust no oferir-te'l, no convidar-te a viure'l.

—No veig que sigui un tresor.

—Mira, fill, jo a la teva edat tampoc no entenia els meus pares quan deien que la fe és el més gran tresor que em podien donar. Sincerament, creia que altres coses eren més valuoses: el plat a taula, per exemple, els estudis, l'estimació, la protecció... tan-tes altres.

—I quan ho vas veure clar?

—Fa relativament poc. Entens que no tan sols de pa viu l'home. Li cal un sentit, una raó.

—I la fe, és aquesta raó?

—La fe és la raó de viure, però també la font eterna de serenitat, l'antídote a la desesperació.

—De quina desesperació em parles?

—De la desesperació que suposa pensar que tot és per a no res. Els qui sentim que la fe és un tresor que no té preu, no podem sinó desitjar de transmetre-la. Ningú no afirma que els nens hagin d'esperar fins als vint anys per a parlar o instruir-se, i que llavors escullin la llengua i l'estil de vida que vulguin. Aquest punt de vista ja fou remarcat per un gran home que es deia Tomàs d'Aquino, que ja a l'edat mitjana defensà el dret dels pares jueus a educar els seus fills en la llei jueva.

—Però, quan sigui més gran, podré decidir?

—Arribarà el moment de veure si acceptes el que has rebut. Hi ha un pas que hauràs de fer personalment. Tots ho hem fet.

Francesc Torralba

(Ah, sí? Com parlar de Déu als infants. Editorial Claret)

Sentit de la dedicació de les esglésies (II)

Continuem una breu explicació per entendre els signes de la dedicació, el proper 7 de novembre, del temple de la Sagrada Família que presidirà Benet XVI.

Després del ritus d'entrada a la nova església, el ritual de la dedicació d'un temple comença amb l'aspersió. Però, en aquest cas, no s'aspergeixen solament les persones reunides sinó també les parets de l'església, fins a arribar a l'altar, que també és aspergit. L'aigua que beneeix el bisbe «serà aspergida damunt de l'assemblea en signe de penitència i en memòria del baptisme, i amb ella seran purificades les parets de l'església i el nou altar» (Ritual 48).

Aquesta aspersió conjunta de l'assemblea i de les parets té una significació ecle-siològica: l'església que és dedicada és un edifici material, construït amb pedres o altres materials, però l'església que l'habita és un edifici de pedres vives, una casa espiritual, que té en Crist, la pedra viva, el seu fonament (1Pe 2,4-5). Imatge d'aquesta pedra viva és l'altar de l'església, que és també significativament aspergit.

De fet, a diferència de les altres celebracions eucarístiques que es faran en el futur en aquest lloc, el bisbe i els altres ministres sagrats no besen encara l'altar en arribar al presbiteri, sinó que han anat directament als seus llocs. L'altar de l'església és, en la tradició patristica i litúrgica, una figura de Crist, ja que ell fou alhora, en el seu sacrifici pasqual que s'actualitza en l'eucaristia, víctima, altar i sacerdot.

Acabada l'aspersió, el bisbe conclou el ritu amb aquesta súplica: «Que Déu, Pare misericordiós, sigui present en aquesta casa d'oració; i que per la gràcia de l'Esperit Sant purifiqui aquest temple, on ell farà estada, temple que som nosaltres» (Ritual 50). És notable el vocabulari que s'utilitza per designar respectivament l'edifici i la comunitat: el primer és *la casa d'oració*, la segona és el *temple*. Així ho deia sant Pau: «Nosaltres som el temple del Déu vivent, tal com Déu va dir: Habitaré i viuré enmig d'ells» (1Co 6,16).

Tot seguit l'assemblea s'uneix a la lloança de Déu amb el cant del «Glòria a Déu a dalt del cel», i el ritu d'entrada acaba amb la col·lecta: «Vesseeu sobre aquest lloc la vostra gràcia i auxilieu tots els qui us hi invoquin...» (Ritual, 52).

Mons. Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

SANTORAL

17. ✠ Diumenge XXIX durant l'any. Sant Ignasi d'Antioquia, bisbe successor de Pere i mr. a Roma (107); sant Rodolf, mr.; santa Euxèria, mr.

18. Dilluns. Sant Lluc, evangelista, deixeble i company de Pau, cronista dels Fets dels Apòstols, patró dels artistes plàstics; sant Just, nen mr.; santa Trifònia, emperadriu.

19. Dimarts. Sants Joan de Brébeuf (†1648) i Isaac Jogues (†1647), prev. jesuïtes, i sis companys més, mrs. al Canadà; sant Pau de la Creu (Ovada 1694-Roma 1775), prev., fund. Passionistes (CP, 1720); sant Pere d'Alcàntara (1499-1562), prev. franciscà, reformador; santa Laura, vg. i mr. (864) a Còrdova.

20. Dimecres. Sant Andreu de Creta, monjo; sant Artemi, militar mr.; santa Irene, vg. i mr.; beat Contardo Ferrini, professor se-glar.

21. Dijous. Santa Úrsula, vg. i mr. venerada a Colònia (s. x); sant Hilarió (s. III-IV), abat palestí; sant Caius o Gai (Cayo), soldat mr.; sant Celina, mare de sant Remigi.

22. Divendres. Sant Marc, bisbe de Jerusalem i mr.; santa Maria Salomé, mare dels apòstols Jaume i Joan; santes Nunila i Alò-dia, germanes vgs. i mrs. a Osca.

23. Dissabte. Sant Joan de Capestrano (1386-1456), prev. franciscà, patró dels capellans castrenses. Sants Servand i Germà, mrs. a Cadis; santa Oda, vg.

QUERIDOS ABUELOS

Sobriedad y salud

Junto a los valores espirituales, en el anciano tiene una especial importancia la sobriedad en la comida y en la bebida. Se trata de un asunto que ya preocupaba en épocas remotas. En 1558, en *El arte de la larga vida*, un genial autor, Cornaro, enumeró muchas dietas. Él mismo practicó dietas muy diversas y cuando alcanzó los 95 años (¡edad excepcional en aquellos tiempos!) escribió su último libro, cuyo título lo dice todo y no hace falta añadir ninguna explicación: *La sabiduría de la dieta moderada*.

De manera que después de tanta literatura científica, tantas horas de estudio riguroso, tantos esfuerzos para escribir libros de texto, llegamos a la misma conclusión: la dieta debe ser moderada. Históricamente, personajes destacados han compartido esa opinión, entre ellos nuestro Miguel de Cervantes cuando escribió que «de comer poco a nadie vi morir; de mucho comer, a cien mil»; o el sabio Benjamín Franklin, que en 1733 escribió una contundente sentencia, que ya se ha hecho clásica y popular: «Comer para vivir y no vivir para comer». Y el refranero popular lo expresa de manera apodíctica y breve: «Màs suela y menos cazuela».

Pero para que el anciano no se vuelva inapetente, hay que hacerle variados y atractivos los platos que tiene que consumir, y para ello hay que poner imaginación y amor en la cocina, sin descuidar las recomendaciones médicas, según el estado de salud de cada persona.

Un día invité a la madre de un íntimo amigo afincado en el Empordà a comer en un restaurante de la Costa Brava e hice que le sirvieran una suculenta ración de gambas —con el permiso de sus hijos, claro está. Al finalizar su plato, me dijo socarrona: «Paulino, això sí que és bo i no pas el règim de verduretes que em fan seguir!» No olvidemos aquel refrán que dice: «Las ilusiones sostienen el alma como las alas a un pájaro».

Dr. Paulino Castells

(Queridos abuelos, Ediciones Ceac. Estimats avis, Ed. Columna)

ENTREVISTA

MÒNICA ROZMAN, ARREL

L'art de la Creació

Des de ben petita, la Mònica Rozman ja feia dibuixos i pintures; i als setze anys, catequesi, primer de comunió i després de confirmació. Dos camins que anaven separats fins fa cinc anys, quan va rebre de Déu la vocació de fer art religiós. Va ser llavors quan va assumir el nom d'Arrel, que prové de les paraules *art i religiós*. L'any 2008 va optar per una dedicació professional a l'art, mitjançant el qual expressa la seva admiració per la bellesa de la Creació i la seva intensa vivència de la fe cristiana. El proper 1 d'octubre es va inaugurar a la Sala Abat Garriga de Montserrat (accés per l'Hotel Abat Cisneros) l'exposició *L'expressivitat de la Creació*, que es podrà veure fins el juny de 2011. En aquesta mostra, l'Arrel convida a contemplar algunes formes de l'art i de la natura, i a deixar-se sorprendre per la seva bellesa.

Com definiries la teva concepció de la relació de l'art i la religió?

L'art és un canal d'expressió de sensacions, emocions, realitats de la persona que van més enllà de la raó. La religió pot ser una d'aquestes realitats i troba en l'art un camí molt útil de comunicació.

Què hi trobem i què pretens transmetre a l'exposició de Montserrat?

Grans fotografies i una veu en *off*. Tot dins un espai en forma d'espiral. Aquesta veu proposa un recorregut que, partint de les imatges, passa per la geometria, la ciència i l'art per acabar parlant de Déu com un Artista que s'expressa en les seves obres. Un recorregut que pot ser vàlid per a qualsevol persona, de qualsevol època i lloc del món. Més enllà de la ciència, però sense negar-la, la contemplació de les formes presents al món pot ser un camí per crear ponts de comunicació amb Déu i de pau entre tots els homes.

Com ha evolucionat la teva fe, a través de l'art?

S'ha fet més intensa. La meua experiència ha estat la que segueix: com més temps he dedicat a comunicar als altres la meua fe, més he rebut per part de Déu el regal de la fe.

Òscar Bardají i Martín

AGENDA

Donatius per a les despeses de la visita del Sant Pare. L'Arquebisbat de Barcelona ha obert un compte específic per recollir donatius per a sufragar les despeses de la Visita Apostòlica del Sant Pare Benet XVI a Barcelona el proper 7 de novembre per dedicar el temple de la Sagrada Família. Qui desitgi fer-ne aportacions ho pot fer al compte: **2100-5000-54-0200006289**. Gràcies!

ACTES I CONFERÈNCIES

Preparant la vinguda del Papa a Barcelona. Dia 24 d'octubre (19.30 h, després de vespres) 3a conferència a la Sala Concepció de la pquia. d'aquest nom (c/ Llúria 70): «La visita de Benet XVI per consagrar l'església de la Sagrada Família: el missatge d'aquest temple avui», pel Dr. Etsuro Sotoo, escultor a la Sagrada Família, el Dr. Xavier Parés, prof. Fac. Teologia i delegat de Litúrgia del Bisbat d'Urgell, i la Sra. Mercè Zazurca, arquitecta de la Catedral de Barcelona.

Parròquies de la Mare de Déu del Port i Sant Bartomeu. Celebren el centenari de comunitat cristiana en aquella zona amb diferents actes dels quals destaquem: divendres 22, a les 19 h, presentació del llibre *Cent anys de comunitat cristiana als barris de la Marina* amb la intervenció de Josep M. Espinàs, amic de la parròquia i exregidor, Inés Candial, membre de la parròquia i d'ACO, Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona. Diumenge 24 a les 11.30 h, eucaristia solemne presidida pel Dr. Lluís Martínez Sistach i concelebrada pel rector Mn. Josep Hortet i altres capellans, amb participació especial dels infants,

Fundació Joan Maragall. Albert Sáez, director adjunt d'*El Periódico* comentarà l'actualitat cultural i religiosa del mes, dimarts 18 (19 h), a l'auditori (c/ València 244, 1r).

Unió Espiritual de Mares. Dia 20 d'octubre, a 2/4 de 5 missa i a 2/4 de 6 Mn. Lluís Bonet, rector de la Sagrada Família, parlarà sobre «Celebració de l'Eucaristia

Ordenació diaconal, avui 17 d'octubre

Com a preparació per a la visita del papa Benet XVI a Barcelona per dedicar la Sagrada Família, tindrem el goig de tenir l'ordenació de set diaques que es preparen al Seminari per esdevenir preveres. La celebració tindrà lloc avui diumenge 17 d'octubre, a les 7 del vespre, a la Basílica de Santa Maria del Mar.

Els qui seran ordenats són en Luis Fernando Acosta, Carlos Barba, Carlos Barroso, Juan Ramón La Parra, Pedro Rivero, Josep Rodríguez i Ramon Santos.

Són d'edats i procedències diferents, i pertanyen a parròquies de tot l'Arquebisbat. Són un signe vivent que Déu pot cridar en qualsevol moment i en qualsevol lloc. Per això cal estar sempre atents a la seva veu.

Aquest esdeveniment és un signe d'esperança que ens convida a pregar més intensament perquè nous joves segueixin el camí dels qui seran ordenats.

Així ho podrem fer junts en la cadena de pregària que de nou celebrarem el mes de novembre a nivell de totes les diòcesis amb seu a Catalunya.

Mn. Josep M. Turull

rector del Seminari Conciliar de Barcelona

a la cripta de la Sgda. Família». Lloc: c/ Riera St. Miquel 1 bis.

Associació «Per l'altre cor cremat de Barcelona-Ajut al 4t món». Concert de Sedeta Gospel Singers, dir. Anna Ruggiero. Obres de J. Newton, L. Kanza, tradicionals africanes i Spirituales. Divendres 22 d'octubre (9.30 vespre) a la Basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor (pl. Sant Just). Aportació: 6 euros.

Església de Sant Gaietà-P. Teatins (Consell de Cent 293-Enric Granados 6). Diumenge 24 (18 h), concert de guitarra a càrrec d'Arnaldur Arnarson. Obres de Giuliani, Castelnuovo-Tedesco, Granados i Walton.

Pquia. de la Puríssima Concepció (Aragó 299). Vespres cantades a partir del diumenge 17 d'octubre (19 h) tots els diumenges i festes fins a mitjan juliol.

BREUS

Centenari del naixement de la mare Teresa de Calcuta. El diumenge 19 de setembre, a l'església de Sant Agustí, de Barcelona, on tenen una obra social les Missioneres de la Caritat, el cardenal Martínez Sistach presidirà una missa commemorativa del centenari del naixement de la beata Teresa de Calcuta, fundadora de les Missioneres de la Caritat. El cardenal recordà l'entrega a Crist d'aquesta famosa religiosa i el seu servei —i el de les seves filles espirituals— als més pobres entre els pobres. L'assemblea va rubricar amb un aplaudiment espontani les paraules del

cardenal desitjant que aviat els devots de Teresa de Calcuta es puguin trobar a Roma per a la seva canonització.

CURSETS

Instituto Teología y Humanismo. «La comunicació humana i el llenguatge teològic», per el P. Juan José Gallego, O.P. Del 18 al 21 de octubre, de 18.45 a 19.45 h en la Sala Ramon Penyaforat (c/ Bailén 10).

«El viatge com a forma simbòlica (II)». Dia 20: L'ascens al Monte Carmelo. Una geografia espiritual, per Anna Serra. Dia 27: A peu: passejades, vagareigs, deambulacions, per Eduard Cairol. Dia 3: El París subterrani de Nadar. Viatge al món inferior, per Anna Pujadas. Dia 10: Els viatges en la societat global. Entre l'infern i el paradís, per Glòria Soler. Dia 17: Àfrica: del viatge al turista. La mutació d'una espècie, per Lluís Riudor. Organitza: Fundació Joan Maragall i UPF, que ofereix el seu local a Balma 132-134. Info i matrícula: fjm@fundaciojoanmaragall.org, telèfon 934 880 888 o info@idec.upf.edu, telèfon 935 421 850.

PREPAREM EL VIATGE DEL PAPA

Invitacions per assistir a l'acte de dedicació del Temple de la Sagrada Família

Davant les nombroses peticions que es reben de persones interessades a participar en l'acte de dedicació del Temple de la Sagrada Família que presidirà el Sant Pare Benet XVI durant la seva visita apostòlica a Barcelona, la Comissió diocesana que prepara la visita del proper dia 7 de novembre ha posat a disposició de les 214 parròquies de l'Arquebisbat de Barcelona un nombre de seients suficient i equitatiu perquè els fidels puguin assistir a la dedicació de la Sagrada Família des de l'interior del Temple.

Donat que a l'interior de la Sagrada Família, per raons de seguretat, l'aforament ha quedat reduït a 6.500 persones, s'ha previst augmentar fins al màxim possible el nombre de seients situats en els espais habilitats a l'exterior del Temple, des d'on es podrà seguir la cerimònia gràcies a pantalles d'àmplies dimensions instal·lades en aquelles zones. Les persones que tinguin invitació per a aquests espais tindran també la indicació exacta de la zona que han d'ocupar.

Les persones que desitgin participar des d'aquests espais poden formalitzar la petició, tant si és personal com col·lectiva, a través dels formularis que hi ha al web de la visita del Sant Pare www.papabarcelona2010.cat >Vull participar-hi >Assistència.

PALABRA Y VIDA

Sentido de la *dedicación* de un templo

El próximo 7 de noviembre, el Santo Padre presidirá la ceremonia de la dedicación del templo de la Sagrada Familia. El nombre exacto que le dan los libros litúrgicos es el de *dedicar*, es decir, destinar a Dios una iglesia. También se ha utilizado la palabra *consagrar*, aunque el más adecuado es el primero de estos términos.

¿Qué sentido tiene la *dedicación* de un edificio material a Dios? El edificio material nace de una necesidad práctica. La comunidad cristiana, para poder reunirse en asamblea litúrgica, busca un terreno y allí edifica una casa; de hecho será una *casa de la Iglesia* —a la que abreviando llamamos *iglesia*—, una casa donde se reunirá la comunidad para alabar a Dios y celebrar los sacramentos y vivir los servicios a la comunidad y a todos los hombres y mujeres que se acercarán, en especial el servicio de la caridad.

Cuando se acaba la construcción, aquella iglesia se *dedica* a Dios nuestro Señor y se le hace ofrenda de aquella obra construida por manos humanas, pidiéndole que su presencia llene aquel espacio, que así ha empezado a ser un espacio separado de lo *profano* para convertirse en lugar *sagrado* donde Dios

pueda encontrarse con las personas y sea, también, imagen del templo espiritual hecho de piedras vivas, obra de Dios, donde habita el Espíritu Santo.

Así que se ha *dedicado* a Dios aquel edificio ya no podrá ser usado para cualquier actividad, sino que, en principio, sólo ha de servir para aquello que lo define: su santidad y el testimonio que da, con su visibilidad, de la presencia cristiana en medio de este mundo.

El Ritual de la Dedicación expresa con claridad el destino de este espacio: «Es el edificio en el que se congrega la comunidad cristiana para escuchar la Palabra de Dios, orar comunitariamente, recibir los sacramentos y celebrar la Eucaristía». La plegaria de la Dedicación —que pronunciará el Santo Padre— pide que aquel sea un lugar donde los pobres encuentren misericordia y solidaridad en sus necesidades. La dimensión de la caridad no puede estar ausente en ninguna *casa de la Iglesia*.

El sentido de la *dedicación* se ha realizado en el pasado y de forma bien significativa. El Templo de la Sagrada Familia nació de la iniciativa de unos laicos, Josep Maria Bocabella y los miembros de la Asociación de Devotos de San José, que buscaron un espacio en el que entonces era un barrio alejado del centro de la

ciudad, llamado *el Poblet*. Con limosnas compraron el terreno e iniciaron las obras, confiados en la Providencia de Dios y la generosidad de los fieles.

Estos promotores —entre los cuales estaba también el padre Josep M. Rodríguez, mercedario y general de la orden, y san Josep Manyanet, fundador de los Hijos de la Sagrada Familia— tenían muy claro que hacían una obra en honor de Dios y al servicio de la Iglesia y también al servicio de los pobres y de las necesidades del entorno en el que se construía. Cuando Gaudí asumió aquel proyecto y le dio la genialidad que hoy admiramos, no dudó en decir que quería hacer «una catedral de los pobres» y también proyectó unas escuelas —que afortunadamente se conservan— para unir al servicio social el servicio a la cultura.

Por ello, consciente de esta historia, el Papa ha querido visitar aquel mismo día por la tarde, antes de su retorno a Roma, una obra social de nuestra diócesis dedicada a las personas que necesitan una educación especial: la Obra del Niño Dios, cuya sede visitará. Este acto no es ajeno a la *dedicación* del templo, sino que concreta todo su sentido.

† **Lluís Martínez Sistach**

Cardenal arzobispo de Barcelona